

Sınıf Mücadelesi

Aylık
işçi gazetesi

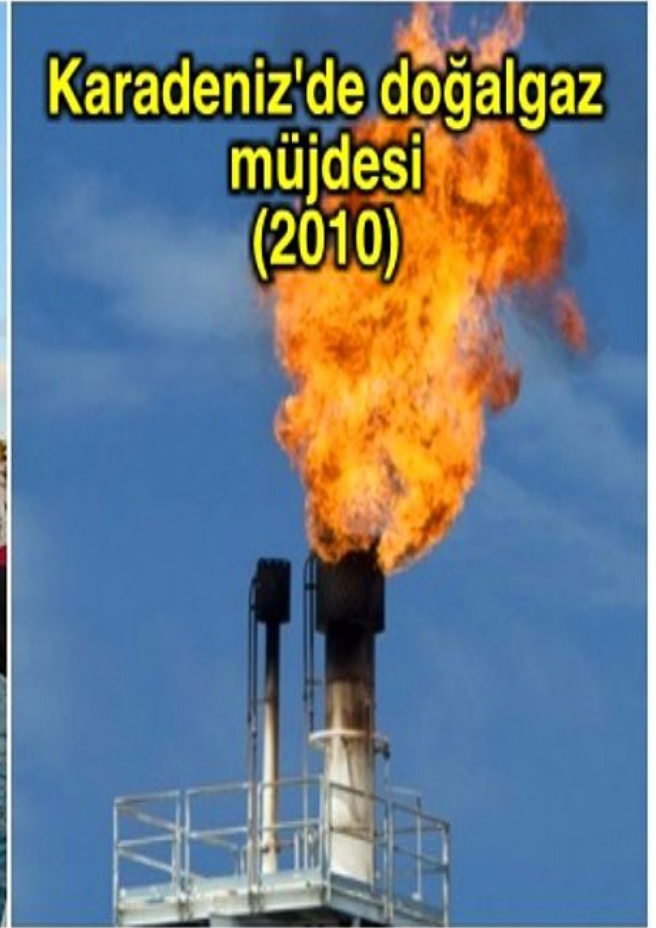
04 Eylül 2020

Sayı: 264

Fiyatı: 1.5 TL

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

Büyük müjde: bizimle alay mı ediliyor...

Hükümetin ve havuz medyasının seferber olup üç gün boyunca sürdürdüğü Erdoğan'ın "çok önemli müjde" kampanyasıyla öyle bir hava yaratıldı ki "Türkiye güllük gülistanlık" olacaktı! Bir iki gün öncesinden de hükümet, başta devlet bankalarını seferber ederek TL'ni dolara göre değer kazanmasını ve borsanın yükselmesini sağlamaya çalıştı. Aslında yabancı kaynaklar, Karadeniz'de doğal bulunduğunun açıklanacağını çoktan duyurmuştu.

BİZ KİMİZ?

Bugün kapitalist topluma egemen olan anlayış sömürücü, ırkçı, gerici, baskıcı ve cinsiyetçi zorbalığa dayanmaktadır. İnsanlık için tek çıkış yolu komünizmdir. Bu siyasetin, Stalinizmin politika ve uygulamalarıyla ortak bir yönü yoktur.

Sınıf Mücadelesi, işçi sınıfı tarafından uluslararası düzeyde kurulacak bir komünizmden yanadır; Stalinizmin "Tek Ülkede Sosyalizm" hayaline karşılık, komünizmin uluslararası bir düzeyde mümkün olacağını savunur.

Sınıf Mücadelesi, insanlığın kurtuluşu olan komünizmi, kadın ve erkeklerin her türlü sömürü ezme-ezilme ilişkisinden, ayrımcı uygulamalardan kurtuluşu olarak anlar. Başta Kürt ulusu olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunur.

Sınıf Mücadelesi, kapitalistlerin kârı uğruna işçilerin sömürülmesine hizmet eden burjuva devlete, meclise, mahkemelere, orduya ve polise karşıdır.

Sınıf Mücadelesi, sendikaların devletten bağımsızlığını ve sendika içi demokrasiyi savunur. İşçilere ihanet eden sendika bürokratlarına karşı mücadele eder; sendikaların yeniden birer işçi örgütü haline gelmelerini savunur.

Sınıf Mücadelesi, tüm işçilerin, emekçilerin ve yoksulların öz çıkarlarını savunacak ve işçi sınıfına dayanan devrimci bir işçi partisinin kurulmasını amaçlar.

Sınıf Mücadelesi, uluslararası işçi sınıfının partisi olacak olan IV. Enternasyonal'in yeniden kurulmasını savunur; bu amacı paylaşan devrimci örgütlerle birlikten yanadır.

Sınıf Mücadelesi'nin savunduğu görüşler bunlardır. Bu nedenle bu gazeteyi savunanlar Troçkisttir. Marks, Engels, Lenin ve Troçki'nin geleneğine bağlıdır; enternasyonalist komünisttirler.

Baş yazının devamı:

Buna rağmen Erdoğan, Cuma namazı çıkışı sözde "bomba"yı patlattı. Karadeniz'de 320 milyar metreküp doğal gaz bulunduğunu, değerinin 65 milyar dolar civarında olduğunu ve gazın tüketicilere 2023 yılında ulaşacağı müjdesi verdi. Ancak gösteri fazla işe yaramadı: Biraz yükselen dolar ve borsa inişe geçti. Konuşma sırasında 7.22 olan dolar konuşma sonrasında 7.32'ye tırmandı; avro ise 8.50'den 8.62'e tırmandı. Döviz yükselmeye devam ediyor.

Üç gün boyunca Türkiye, Erdoğan'ın müjdesini konuştu. Yandaş medya, önce 800 milyar metreküp rezerv olduğunu ve Türkiye'nin 20 yıllık doğal gaz ihtiyacını karşılayacağını anlatarak pembe hayaller çizildi. Cari açık kapanıyor, hatta cari fazla çıkıyordu! Doğal gaz faturaları inecekti, hatta doğalgaz vatandaşa bedava verilecekti! Sanayiye çok ucuz gaz verilerek ihracat patlaması yaşanacaktı ...vb!

Ancak gerçeğin kısa zamanda ortaya çıkmak gibi bir huyu var. Uzmanlar tümünün aldatmaca olduğunu açıkladı. Gaz miktarının kesin olmadığını; en erken 6-7 yıl içerisinde pazara sürülebileceğini, üstelik masrafların 30 milyar doları geçebileceği anlattı. Çok çarpıcı iki somut örnek anlatıldı: Romanya 2008'de 60 milyar metreküp doğal gaz bulduğunu açıklamıştı ve hala daha bir metreküp bile gaz çıkaramadı; Güney Kıbrıs 2007'de, gaz miktarını önce 250 milyar olarak açıklamıştı, sonra 198 milyar, daha sonra 129 milyar metreküp indirdi. Aradan 13 yıl geçmesine rağmen ortada gaz maz yok!

Erdoğan ve AKP hükümeti tüm bunları, bal gibi biliyor! AKP emekçilere ve yoksullara karşı uyguladığı sınıf siyaseti sonucu her gün destek kaybediyor. Belediye seçimleri çok çarpıcı bir örneği.

AKP iktidarı, kitleleri yalanlar ve üçkağıtla aldatmaya ve kandırmaya çalışıyor. Örnek çok; 2003 yılı ve 2020 yılları arasında AKP iktidarı yerel veya genel seçim öncesinde olmak üzere tam 31 defa petrol ve doğal gaz kaynağı bulunduğunu gürültülerle duyurdu. 2003, 2007, 2009, 2010, 2014, 2015, 2018 ve 31 Mart 2019'da bu "müjdeleri" vermişti. Yalanın en büyüğü geçen yıl saray medyasının Trakya'da 20 trilyon metreküp doğal gaz bulunduğu açıklamasıdır. Hani gaz nerede? Hala dünyanın en pahalı doğal gazını kullanıyoruz, üstelik tüm dünyada fiyatı düşerken. Erdoğan, öyle muhtaç ki doğalgazın çoğunu aldığımız "dostu" Putin'den fiyatı kırmamasını isteyemiyor.

Özellikle son yıllarda Erdoğan ve AKP iktidarı, krizin bedelini emekçilere ve yoksul kitlelere ödetip yandaşlarının ve patronların ceplerini doldurmaya devam ettiği için yıpranıyor. Bu nedene ona oy veren ve destekleyen kitlelerin kendisinden kopmasını engellemek için "her şey mubah" siyaseti uyguluyor. Suriye'den Libya'ya, Doğu Akdeniz'de uyguladığı siyasetler, hep bu eksende yürütülüyor. Ayasofya'nın, Kariye müzesinin ibadete açılması bu nedenle.

Ekonominin ve düzenin her geçen gün battığı bu şartlarda, işçi sınıfı ne AKP iktidarından ne de patronların hizmetinde olan muhalefet partilerinden hiçbir ümit beklemeli. Enternasyonal İşçi Marşının dediği gibi: "Ağa, paşa bizleri kurtaramaz. Bizi kurtaracak olan kendi ellerimizdir." (29.08.2020)

Emekçinin Gündemi

Devlet-patron işbirliği işçi sınıfını vuruyor

Çanakkale'deki Dardanel fabrikasının ardından Artvin Yusufeli barajı inşaatında çalışan Limak işçilerinin de "kapalı sistem" adı altında işyerine kapatıldığı basına yansdı.

Limak patronu, İl Hıfzıssıhha kararı olduğunu, uymayanlara para cezası verileceğini, işten çıkmanın yasak olduğunu, şantiyeden ayrılacaklara tazminat verilmeyeceğini duyurmuştu. Limak işçilerinin protestosu üzerine geri adım atan patron, 700 işçinin çıkışını kabul etmek zorunda kaldı.

Barajının inşaatında çalışanların çoğu, birkaç kilometre ilerideki Yusufeli ilçesinde yaşıyor. İşe alınma nedeni çoğu çiftçi veya işsiz olan gençleri ucuza, ağır koşullarda çalıştırmak. Patron, işçinin yol masrafını vermek istemediğinden Çoruh'un hemen kıyısında, inşaat alanı içinde işçi barakaları kuruldu. Temmuzdaki selde barakalar yıkıldı, bir işçi öldü, çok sayıda iş makinesi Çoruh'a gömüldü.

Patronlar, kâr için işçi ücretinden, sağlığı ve güvenliğinden her zaman kısıtlama yapar. Salgın, yeni olanaklar sağladı. Kararlar ve uygulamaları, salgına karşı imiş gibi gösterilse de aslında patronların kârını korumak amacıyla, onların talepleriyle yapıyor.

Aynı şekilde Hıfzıssıhha kararını gerekçe gösteren Dardanel patronu Niyazi Önen, bunu açıkça söyledi; "devletimiz karar aldı, bizim görevimiz buna

uyumaktır" demişti. Aslında o dönem "evde kal" denilen şeyin, işçinin fabrikaya kapatılmasıyla hiç ilgisi yok.

Dr. Murat Özveri kararın hukuksuzluğunu açıkladı: "*Kararın dayandırıldığı iddia edilen Umumi Hıfzıssıhha Kanunu 72 md. göre 'karantina', ya sağlık merkezlerinde ya da sıhhi şartları taşıyan merkezlerde veya evlerde uygulanabilir; virüsün görüldüğü işyerinde değil. *Hıfzıssıhha Kanunu 74 md. göre 'fabrika ve imalathanelerle... sari hastalıklara musap kimselerin alıkonulması memnudur'. Yani fabrikalarda bulaşıcı hastalıklara yakalanmış kişilerin bulundurulması ve fabrikada tutulması YASAKTIR.

*Kanunu'nun 83. md.'de geçen 'Cebri tecride tabi olarak müessesatta veya evlerinde tecrit edilen kimselerle' ifadesinden 'fabrika', 'işyeri' anlamı çıkarılmaz. 'Müessesat' kavramı 72. Madde'de yer alan 'sıhhi ve fenni şartları haiz mahaller' anlamına gelir.

*Karantina altına alınmış birisinin karantina altına alınmış bir mahalde çalıştırılması, çalışmaya zorlanması yaşama hakkına müdahale niteliğindedir. 6331 sayılı İş Sağlığı İş Güvenliği Yasası'na aykırıdır.

*Adına 'kapalı devre çalışma sistemi' denilen uygulama İş yasasının, çalışma süreleri, hafta tatili hakkındaki emredici düzenlemelerine aykırıdır."

İşçilerin çoğu kendilerine dayatılanın bilincinde ancak bu koşullara katlanmaya zorlanıyor. DİSK'in açıklamasına göre Balıkesir-Çanakkale çevresinde düzenli ücret ödeyen, sigortalı

çalıştıran tek fabrika Dardanel. Bu illerde 2014'te 36 bin olan resmi işsiz sayısı geçen yıl 56 bine çıktı. Buna karşın borçluluk %38 arttı. Kişi başı borç miktarı 8.593 lira.

Orduya, Suriye ve Libya'ya konserve gönderen Dardanel'de yıllık 270 saatlik fazla çalışma süresi 3-4 ayda aşılıyor. Salgında 12 saat vardiyada çalışan işçiler karşılığında 500-900 lira aldıklarını söyledi. Patron ise geçen yıl üretimin %60, cironun %50 arttığını açıklıyor. Patronlar, işçi sınıfına dayattıkları, işsizlik, geçim derdi, borç yükü kıskacıyla kârı katladılar.

İşçiler, salgın tedbirlerinin fabrikalara hiç uğramadığını yaşarak görüyor. Sıra ile hastalanıyor, ailelerine de taşıyorlar. Siyasetçilerin salgın nedeniyle maske takmayan insanları suçlaması, yaptıklarını örtmek için esas salgın fabrikalarda, şantiyelerde, işçileri vuruyor. Buna rağmen patronlar bildiğini okuyor, resmi görevliler patronlar için kural koyuyor, baskı uyguluyor, görmezden geliyor, patronlara siper oluyor.

Devletin olanakları, patronların emrinde. Bu nedenle işçi sınıfı, ne siyasetçilerden ne yöneticilerden bir çözüm beklememeli. Sorunlarımızı çözmek için Limak işçileri gibi mücadeleden başka seçeneğimiz yok. (01.19.20)

Ekonomik durum emekçiler için kötüleşiyor

Türkiye ekonomisi yılın 2. yarısında -9.9% küçüldüğünü açıkladı. Bu rakam tüm sektörlerin ortalaması olduğu için genel bir ifade verebilir ama özel olarak sanayide -16.5%, hizmetler sektöründe -25%'lik daralma var. Finans ve sigorta sektörü tam aksine 27.8% büyüdü. Düşük faiz, kolay para koşulları ile borca dayalı şişirilen ekonominin, finans patronlarının çıkarına ne kadar uygun olduğu buradan görülüyor. “Üretmeden kâr etmek” olarak özetlenebilecek ekonomi, salgın döneminde tavan yaptı.

Sanayi ve hizmetler sektörü Türkiye işçi sınıfının %80'ini istihdam ediyor. Burada yaşanan küçülmelerin şiddeti, resmi işsizlik oranlarında gizleniyor. Farklı hesaplara göre 17 milyona ulaşan işsiz sayısı, çalışabilecek durumdaki her üç kişiden birinin işsiz olduğunu

dışarıdan parça satın alması gereken Türkiye ekonomisi, her türlü döviz hareketinden etkileniyor. Dövizin bu denli yükselişi Türkiye işçi sınıfın alım gücünü 10 yıl geriye götürürken en tepedeki küçük bir azınlık zenginleşmeye devam etti.

ÖTV oranları, bazı araç tipleri için 130%'dan 220%'ye çıkarıldı. Dolaylı vergileri arttırarak politik bir tercih yapan iktidar, kendi sınıfsal pozisyonunu da ortaya koyuyor. Salgında daha fazla büyüyen, kâr rokarları kıran başta banka patronları olmak üzere en zenginlerin vergisini artırıp, servetini vergilendirmedi; kendini orta sınıf sanan esnafı, düzenli ücret alan memur ve işçinin cebindeki almaya seçti. Servet ve gelir eşitsizliğinde dünyada üst sıralardayız, dolaylı vergileri arttırmak bu

Resm rakamlarda GSYH'dan “işgücü ödemeleri”ne giden pay 35% civarında görünüyor. 16 milyon kayıtlı ve belki bir o kadar kayıtsız ücretli çalışan, işsizler, aileleri, çocukları, yani 80 milyonun ezici çoğunluğu gittikçe azalan bu miktarı paylaşıyor. Asıl büyük pay patronların kasalarına akıyor. Bu rakamlar gerçeği yansıtmasa da savaşın şiddetini gösteriyor. Üstelik, patronlar her krizde emekçilerden fedakârlık istiyor ama her şey yolundayken fazlasını vermiyor.

Alım gücü artmayan emekçiler hayatlarını devam ettirmek için borçlandırıldı. Salgın döneminde kamu bankaları neredeyse para dağıttı. Boğazına kadar borçlu olanlar daha da borçlandı. Açıklanan rakamlara göre en fazla kredi alanlar Ağrı, Batman gibi en yoksul ve işsizliğin en yüksek olduğu iller.

VERGİ BORCU SİLİNER ŞİRKETLER

FİRMA ADI	RAPOR TUTARI	UZLAŞILAN TUTAR	İNDİRİM YÜZDESİ
Akbank Türk A.Ş.	93.000.000	3.800.000	95,9
Akfen Gayrimenkul Y.O. A.Ş.	20.000.000	395.000	98
Ak Sigorta A.Ş.	250.000.000	8.500.000	96,6
Albayrak Gayrimenkul Y.O. A.Ş.	56.000.000	1.220.000	97,8
Cengiz İnşaat San. Tic. A.Ş.	422.000.000	0	100
Elektromed Elektronik Sanayi	127.000.000	5.850.000	95,4
Emlak Konut Gayrimenkul A.Ş.	335.000.000	950.000	99,7
Exsa Export Mam. A.Ş.	305.000.000	14.500.000	95,2
Güler Sabancı	9.000.000	650.000	92,8
Gün-Er İnşaat Ltd. Şti.	18.000.000	0	100
Suzan Sabancı Dinçer	10.000.000	750.000	92,5
Şişli Florance Nightgale Hastanesi	22.000.000	2.000.000	90,9
Turkcell İletişim A.Ş.	450.000.000	24.000.000	94,7
Türkiye Jokey Kulübü Derneği	162.000.000	8.100.000	95
TUVTÜRK A.Ş.	390.000.000	0	100
TUVTÜRK A.Ş.	377.000.000	0	100
Unilever Tic. A.Ş.	60.000.000	3.800.000	93,7
	3.106.000.000	74.515.000	97,6

gösteriyor. Tüm bunlar olurken, damat bakan televizyonda neşe içinde, dövizin artmasının hayatımızda hiçbir etkisinin olmadığı masalını anlatıyor.

Br şey üretip dışarıya satabilmek için bile önce

eşitsizliği derinleştirme demek. Emekçiler bu savaşı açıkça görmeli. Her krizde bölüşüm dengeleri daha fazla emekçilerin aleyhine değişiyor. Krizleri bizler çıkarmıyoruz ama bedelini bizler ödüyoruz.

Türkiye’de doğan ortalama bir emekçinin çocuğu hayata 30 bin lira borçla başlıyor. Emekçilerin, kendi yapmadığı ama sırtına yüklenen borçları geri ödemesi imkansız. Patronların milyarlık vergi borçları affedilir ya da silinir (Cengiz, Kolin, Limak, Koç, Sabancı, Eczacıbaşı) ama emekçinin borcu miras kalır. Bu ekonomik düzen emekçilerin sadece bu gününü değil geleceğini de karartıyor. (01.09.20)

Siyasetin Gündemi

Emperyalist politikanın savaş çığırkanlığına hayır

Son haftalarda, medyanın neredeyse tümü Türkiye ile Yunanistan arasındaki sınır sorunları nedeniyle savaş çığırkanlığı yapıyor. Ekranları kaplayan savaş gemisi ve uçağı eşliğindeki ateşli konuşmalarla adeta kitleleri savaşa hazırlıyor.

Erdoğan bir açıklamada. “Türkiye Akdeniz’de, Ege’de, Karadeniz’de hakkı olanı alacaktır. Yaparız diyorsak yaparız ve bedelini de öderiz. Varsa bedel ödeme pahasına karşımıza çıkmak isteyen buyursun gelsin” dedi.

Tüm bunların arkasında bölgedeki petrol ve doğal gaz kaynaklarını talan eden, bulunacak yeni kaynakları da talan etmek isteyen ABD, Fransa gibi emperyalist güçler ve şirketleri var.

Fransız hükümeti, ağustosta, Doğu Akdeniz’de Türkiye karasularına yakın bölgeye iki savaş gemisi ve iki tane Rafale savaş uçağı gönderdi. Şimdi de uçak gemisi gönderileceğı açıklandı. Macron ve Fransız ordusunun uyguladıkları siyaset ise Total gibi büyük kapitalist grupların çıkarlarını savunuyor. Onların ümit ettikleri, büyük kazançlar getirecek doğal gaz kaynaklarına el atmadır.

Bu silahlı güçler, Yunan donanması ile doğal gaz yataklarının bulunduğu Meis adası civarında ki bu bölgeye hem Türkiye hem Yunanistan sahip çıkıyor, askeri manevralara katıldı ve kaldı. Fransa’nın bu tavrı, Türkiye ile Temmuzda yaşanan gerginliklere ve bunun ardından Türkiye’nin 10

Ağustos’ta askeri donanma eşliğinde bir sondaj gemisini bölgeye göndererek, Yunan kara suları dahil, bölgede sondaj faaliyetleri yapması nedeniyle Türkiye’yi tehdit etmektedir. Bu tarihten itibaren tüm Yunan donanması alarmı geçti, Yunan ve Türk savaş gemileri, savaş uçakları arasında gerginlikler yaşandı.

Türkiye, uluslar arası anlaşmalar yoluyla bölgedeki, özellikle de birçok Yunan adasının bulunduğu bölgedeki, denizlerdeki enerji kaynaklarından dışlandığı için pay istiyor. Örneğin Türkiye’ye 2 km uzaklıktaki Meis adası 10 km kareden daha küçük bir Yunan adası ve bu nedenle Yunanistan’ın burada 6 deniz mili kara suları hakkı var ve bu durum, Türkiye’nin kara sularını çok daraltıyor. Erdoğan, askeri ve politik güç gösterisiyle mümkün olan enf azlayı alabileceğini düşünüyor.

İki ülke arasında çok uzun bir süreden beri kara sahaları ve buralardaki doğal kaynak konusunda gerginlik yaşanıyor. Bu sorunların esas kaynağı, Birinci Dünya Savaşı sonrasında bu yana birkaç defa, emperyalist güçlerin Türkiye aleyhinde buldukları müdahalelerdir. Üstelik emperyalistlerin sürekli müdahaleleri, bölgedeki devletler arasındaki kavgaları körükledi.

Bundan birkaç yıl önce Kıbrıs, İsrail, Mısır ve Lübnan sahillerine yakın bölgelerde 5 trilyon metre küp olarak tahmin edilen doğal yataklarının keşfi gerginlikleri daha da tırmandırdı.

Erdoğan ise birkaç yıldan beri daha saldırgan bir milliyetçi siyaset izliyor. Örneğin Suriye’de Kürtlere karşı ve Libya’daki iç savaşta bir tarafa destek çıkıyor.

AKP ekonomik krizle mücadele etmekten aciz kaldığı, kitlelerin yoksullaşmasına karşı bir şey yapamadığından dolayı dikkatleri başka tarafa çekmeye çalışıyor.

AKP, işsizliğin, yoksulluğun inanılmaz seviyelere çıkmasını engelleyemedi, engellemiyor. İşte kitlelere bunu unutturmak için savaş naraları atıyor ve Yunan düşmanlığı ile emekçileri ve yoksulları oyalamaya çalışıyor. Aynı şey Yunanistan için de geçerli. Yunanistan’daki iktidar, Yunan emekçi ve yoksullarına “çözüm olarak” Türk düşmanlığını ve Türkiye’ye karşı savaş çığırkanlığını yayıyor.

Gerek Erdoğan gerek Yunan yetkililerin uyguladıkları siyaset, halkların çıkarlarını hiç savunmuyor, üstelik bu siyasetlerin feci sonuçları olacak çatışmalara yol açabilir.

Türkiye’deki gerek Yunanistan’daki emekçiler ve yoksullar bu milliyetçi ve savaş çığırkanlığı tuzaklarına kesinlikle düşmemeli ve çıkarlarımızın ortak olduğunu unutmamalıyız. Savaş ile ilgili şu sözü unutmamalıyız: “Savaşı iki tarafın kodamanları çıkarır, bedelini ise iki tarafın emekçi ve yoksulları öder.” Savaşa hayır, Türk ve Yunan kardeşliğine evet. (01.08.2020)

Selin sorumlusu yağmur değil; kâr düzeni

Giresun'da yaşanan sel felaketi sonrasında, felaketin gerçek sorumlusu olan kâr düzeni hiç gündeme gelmediği gibi bu düzenden kâr edenler de sorgulanmadı. İktidar tarafı, felaketi yaşayanları, muhalefet ise düzenin sürmesinde aracılık eden iktidarı suçladı.

İki yıl önce yine ağustos ayında Ordu'da, geçtiğimiz Temmuzda Artvin'de sel oldu. Karadeniz'de yapılaşma ne kadar artarsa, can ve mal kaybına yol açan seller de artıyor. Uzmanlar, çok aşırı denen yağış miktarının, uzun vadeli dönemler dikkate alındığında normal olduğunu söylüyor. Yapılaşma nedeniyle yatağı değiştirilen, daraltılan

dereler, uzun vadede ansızın, eski yerlerine geri dönüyor.

Sorun, insanların ihtiyaçları için altyapı, yol, konut yapılması değil, tümünün kâr getirecek şekilde yapılmasıdır. Patronlar gibi devletin de ihtiyaç değil kâr hedefiyle iş görmesi, felaketslere yol açıyor.

Giresun'un 7 ilçesinin %60'ını yıkan selin, CHP yönetimi tarafından devletin yıkmadığı eski köprüye bağlaması, işini yapmayan yetkililerin suçlanması, çok yetersiz. Sadece Giresun'daki 38 HES'ten de söz ediliyor. Aslında daha köylere gidilemedi, HES'lerin gerçek etkisi sonradan öğrenilecek. Esas sorun tüm

bunların, etkileri bilinmesi ve itirazlara rağmen adım adım yapılması, göz yumulması, görmezden gelinmesinin nedenlerini ortaya çıkarmaktır. Bu açıdan bakıldığında, hepsinin arkasında insanların ihtiyaçlarını değil, ihtiyaçların karşılanması için yapılan işlerde bile sadece kâra dayalı bir işleyişin olmasının asıl sorun olduğu görülüyor.

Siyasetçisinden kaymakamına, sıradan insanlara kadar herkeste normal kabul edilen bu düzen değişmedikçe, Karadeniz'de yağmur kesilmeyeceğine göre yeni sel felaketleri yaşanmaya devam edecek. (02.09.20)

Gericileşme herkesi etkiliyor

Dört kez baskısı yapılan ve Aile bakanlığı tarafından da dağıtılan "Gül ve Düşün" isimli çocuk kitabında, bir hayvanın kızgın olduğu başka bir hayvanı cezalandırmak için tecavüzünün anlatıldığı ortaya çıktı. Elbette yayınevi dahil tüm yetkili kişi ve kurumlar, hiçbir sorumluluk almadı; yayınevi "biz okumadık", aile bakanlığı "biz dağıtmadık", eğitim bakanlığı "biz tavsiye etmedik" dedi. Tüm yük üstüne kaldığı halde yanlışını kabul edemeyen yazar bile "beni bilen, bilir" diyerek kendini savundu.

Tecavüzün, bir cezalandırma aracı olarak çocuk kitabında meşrulaştırılması, çok vahim. Çocuk ve gençlere yönelik kitaplar, özellikle dinci yazarlar ve yayınevlerinin yayınladıkları; saldırgan, aşağılayıcı, cinsiyetçi, gerici, hurafelerle dolu, korkutucu. Sağlıklı akıl ve duygu gelişimini

engelleyen birçok şey var. Yetersiz olsa da güya bunları denetlemekle görevli kurumlar, maaşlı çalışanlar var. Sorun bunların yetersiz olması, gerektiği gibi çalışmamasının ötesinde, bunların sorun olarak görülmemesidir. Sorumluluk almayanlar, metni denetleseydi, sorun görecekti miydi?

Toplumun bir kesiminde tecavüz, cezalandırma aracı olarak kabul görüyor. Geçmişte Kürtlere ve solculara karşı devlet eliyle kullanıldı. Bugün kadınlar ve çocuklar öldürülmeden önce çoğu zaman aynısına maruz kalıyor. İstanbul Sözleşmesi'ne karşı çıkan dinci gerici çevreler, aile içindeki şiddetin bir türü olan tecavüzü kabul etmeyip cezalandırılmasına itiraz ediyorlar. Sanki yokmuş gibi konuşup ailenin yıpratıldığını söylüyorlar. Onların konuştuğu televizyon programları öncesinde, köylerde, kasabalarda

yakınları ve komşuları tarafından, çoğu kez yetişkinlerini cezalandırmak için tecavüz edilip öldürülen, kaybedilen çocuklar ve gençlerin de arandığı programlar yayınlanıyor.

Bazıları, önce yazarı sonra da okumadan çocuğa kitap verenleri suçladı. Bu insanlar, tüm toplum kokuşsa bile kendilerini koruyabileceklerini zannediyor. Böyle bir şey mümkün değildir. Toplumda gerici, cinsiyetçi, dinci fikirler artarak yaygınlaştıkça, insanların fikirleri de bu yöne kayıyor. Önceden yanlış gelenler, yaygınlaştıkça zamanla kabul edilir hale geliyor. İşte bu nedenle çocukların akıl ve duygu sağlığını korumanın yola toplumdaki fikirlerin sağlıklı olmasıyla mümkün. Bireysel çözüm yoktur. (31.08.20)

Uluslararası Gündem

Lübnan

Şehir yeniden inşa edilirken yaşanan büyük patlama

4 Ağustos Salı günü Beyrut şehri büyük bir patlama ile sarsıldı. Evler ve işyerleri yerinden oynadı, kilometrelerce uzaktaki camlar kırıldı. En az 190 insan hayatını kaybetti; birçoğu hala kayıp, 5 binden fazla insan yaralandı. Patlama tüm Lübnan'da hissedildi hatta Kıbrıs adasında bile sesi duyuldu ki Kıbrıs adası Akdeniz'in ortasında ve Lübnan'dan 200 km uzakta.

Patlamaya şahit olanlar nereden geldiğini anlamadı. Ancak hızlıca öğrenildi ki 7 yıldır şehrin limanında bir saatli bomba resmen patlamayı bekliyormuş.

merkezinde bulunmasının ne kadar tehlikeli olduğundan söz edildi. Elbette hiçbir şey yapılmadı.

Üstüne üstlük, kimyasalın tutulduğu yerin hemen yanındaki depoda bir de yıllardır havaifişek zulası saklanıyordu.

4 Ağustos'ta kaçınılmaz son geldi. Anlaşıldığı üzere, depoda ortaya çıkan küçük bir yangın havaifişekleri ateşledi. İtfaiyeciler alevlerle mücadele ederken bir anda alevler amonyum nitrat deposuna sıçradı ve sağ kalanların Hiroshima patlamasına benzettiği büyük bir patlama dalgasıyla tüm bölgeyi

ödemekte de zorlanıyor. Lübnan lirası bu yıl değerinin %80'ini kaybetmişti.

Patlama bardağı taşıran son damlaydı. Yolsuzluk ve yönetimdeki beceriksizliğin en üstteki bir avuç insanı zenginleştirip geri kalan herkesin bunun acısını çektiği sistemin vücut bulmuş haliydi.

6 Ağustosda tahrip olmuş bölgelere gelerek kendilerini riske bile atmayan Lübnanlı liderlere karşı Beyrut şehri sakinleri, öfkelerini dile getirdiler. Aynı liderler bölgeyi gezmek ve tahribatı görmek yerine protestoculara biber gazı

sıkması için güvenlik güçleri gönderdiler.

Hemen ardından 8 Ağustos günü için çok daha büyük bir eylemlilik planlandı. Binlerce insan "hükümet istifa" sloganlarıyla ve "Defolun katiller!" yazan

2.700 tondan fazla yüksek patlayıcı güce sahip amonyum nitrat adı kimyasal madde, bu maddeyi taşıyan gemi alıkonulduğu, 2013'ten beri limanda tutulmaktaymış. Haziran 2014'ten başlayarak birçok yetkili Lübnan hükümetini limandan bu kimyasalı kaldırması için uyardı. Bu kadar yüklü miktarda patlayıcı kimyasalın bu kadar yoğun nüfusa sahip bir şehir

yerle bir etti.

Şehrin sakinleri arasında öfke hızla yayıldı. Geçen sonbahar bu insanlar, yolsuzluk ve beceriksizlikle dolu hükümet değişikliği talebiyle zaten sokaklarda protesto etmekteydi. Ocak ayından beri bir ekonomik düşüş yaşadılar; önlenmesi güç enflasyon ve yiyecek kıtlığı yüzünden insanlar, ailelerini doyurmakta, faturalarını

dövizlerle sokağa çıktı.

Parlamento binasına yaklaştıklarında polis kalabalığı biber gazı ile dağıttı.

Açıkça görülüyor ki nüfusun önemli bir kısmı, şehrin yıkıntıları arasında bile faciaların en büyüğü olan ekonomik ve politik düzene karşı çıkacak gücü bulabiliyor. (The Spark, 10.08.2020)

İşçi öfkesindeki patlama

Ağustos ayı başında İran'da petrol sanayisinde petrol, gaz ve petrol-kimya sanayilerinde binlerce emekçi greve gitti. 8 ve 9 Ağustos günlerinde işçi sınıfının yeni öfke patlamalarına tanık olundu.

Temmuzda, petrol-kimya işkolunda çalışan bir işçi ülkenin güney-batısında bulunan Mahşahr kentinde yaklaşık 50 derece sıcaklıkta çalışması sonucunda ölmüştü. Haziranda Yadavaran Hoveyzeh petrol kuyularında çalışan bir işçi maaşlarının ödenmemesini protesto etmek için intihar etmişti. O dönemden bu yana, sosyal medyada yayınlanan raporlardan, videolardan ve rejim karşıtlarının yayınlarından öğrendiğimize göre ödenmeyen ücretleri, ikramiyeleri ve sefalet ücretlerine karşı, bunaltıcı sıcaklar altında her geçen gün kötüleşen çalışma ve yaşam şartlarına karşı, grevler yayılıyor.

Grev dalgası, İran Körfezi bölgesinde bulunan Güney Pars gaz yataklarının yanında kurulu rafinelere sıçradı ve burada çalışan 10 bin işçi greve gitti. İndüstriAll sendikasının yayınladığı bir rapora göre "greve katılan işçiler, işçi simsarlığı yapan ve kaçak işçi

çalıştıran şirketlerin kiraladıkları vasıflı inşaat işçileri, elektrik uzmanları, lehim ve boru döşeme uzmanları gibi vasıflı işçilerdir. Bu işçiler bu şartlarda dünyanın en büyük doğal gaz yataklarında çalıştırılıyor. İşçiler 20 gün

aralıksız çalıştırılır ve sonra 10 gün izinleri var. Çalıştıkları günlerde geceleyin yandaki barakalarda yatıyorlar."

Ardından grevler, İsfahan rafinerisine ve sonra dört başka rafineriye ve sonra Lamerd petrol-kimya tesislerine sıçradı. Ücretler çoğu zaman çok geç ödeniyor ve bu nedenle son aylarda grevler yapıldı. Öncü diye tespit edilen emekçilere karşı baskılar yapılıyor.

Kuzistan eyaletindeki dev tarım sanayisi bölgesinde bulunan Haft Tappeh şeker fabrikalarında bir buçuk ay boyunca grevler gerçekleştirildi. Burada Kasım 2018'de de ücretler ve çalışma şartlarıyla ilgili uzun süren grevler yaşanmış, işçi militanlar başta olmak üzere, onlarca tutuklanma yapılmıştı. Bazısı hapse mahkum oldu, bazısına farklı cezalar verildi, bazısına işkence yapıldı. İsmail Bakşi isimli işçi, Ocak 2019'de ceza evine atıldı, işkence gördü ve sonraki sonbaharda 14

yıl hapse mahkum oldu, 74 kırbaça cezasına çarptırıldı.

Ekonomik durumun daha da kötüleşmesi sonucu, ABD'nin uyguladığı ambargo yüzünden ve Trump'ın İran'a karşı tek başına nükleer anlaşmadan çekilip baskıyı artırması nedeniyle 80 milyon nüfusun büyük çoğunluğu ekonomik olarak boğulma aşamasına geldi. Geçtiğimiz kasımda, akaryakıtta vergi artışı yoluyla yapılan yüksek zamlar yüzünden büyük protesto yürüyüşleri olmuştu ve kanlı bastırılmıştı. Şimdi koronavirüs yeni bir tehdit, Şubat ayından bu yana resmi verilere göre 19 bin kişi öldü; üst düzey bir memura göre gerçek rakam, bunun üç katı.

Her şeye rağmen İran yöneticileri, Çin ile yaptıkları görüşmeler ve pazarlıklar nedeniyle büyük işyerlerinde mümkün olduğunca hoşnutsuzlukları azaltmaya çalışıyor ve bu nedenle emekçilerin bazı isteklerini yerine getirip, diğer yandan işçi militanlara ve muhaliflere karşı baskıyı artırıyorlar. İşçi sınıfının kadın ve erkek üyeleri, her şeye rağmen cesur bir şekilde rejimin diktatörlüğüne karşı direnişini devam ettiriyor. (LO, 14.08.2020)

Gaza, su karıştı

ABD ile Çin arasındaki diplomatik savaşın son olayı Trump'ın, Çin konsolosluğunu kapatması oldu. Çin, buna cevap olarak ABD konsolosluğunu kapattı. Dünyadaki büyük kriz ortamında bu yaşananlar büyük güçler arasındaki tek kavga değil.

ABD ile bazı Avrupa ülkeleri arasında, daha doğrusu onların dev enerji şirketleri arasındaki kavgalar var: Alman Wintershall ve Uniper, İngiliz-Hollanda şirketi Shell, Fransız Engie ve Avusturya şirketi OMV gibi.

Bu kavganın nedeni Rus doğal gazını Baltık denizine ulaştıracak Kuzey Akım-2 (Nord Stream 2) ile ilgili. Kuzey Akım-2, Alman sınırından itibaren tüm Batı Avrupa bölgelerine doğal gaz iletimini sağlayarak Kuzey Akım-1'in (Nord Stream1) ilettiği gaza tamamlayıcı olacak.

Bu gelişme tamamen Rusya'nın çıkarına; dünya ekonomik krizi yüzünden Rusya'nın doğal gaz geliri çok geriledi (sonucu olarak kazandığı döviz azaldı) ve en düşük seviye olan 2002 yılı seviyesine düştü. Üstelik bu yeni yolla Rusya, eski Sovyet dönemindeki doğal gaz hattı olan, Ukrayna ile Polonya'dan geçen ve bu ülkelerin boru hatlarını kapatılması tehditleriyle Rusya'ya karşı baskı yapılmasını da ortadan kaldıracak.

Batı Avrupa ülkelerine gelince, onlar bu gaz hattının inşaa masraflarına ortak oldular, Hollanda ve Norveç doğal gazı tükenmek üzere olduğundan Rus gazına ihtiyaçları var.

Kuzey Akım-2'nin kullanılmaya başlaması, zaten ertelenmişti ve bu durum

sorunlar yaratıyor. 2019 yılı sonunda, bu boru hattının %94'ü tamamlanmışken Trump inşaatı dondurdu. Trump, gerekçe olarak hattın Rusya'nın bölgedeki gücünü artıracaklarını iddia ederek Rusya ile işbirliği yapan ülke şirketlerinin ABD'de faaliyetlerini dondurma tehdidini savurmuştu. Bu nedenle deniz altı boru döşeme uzmanı İsviçre şirketi Allseas teslim bayrağını çekti. Ardında ABD dışişleri bakanı Pompeo, bu proje ile ilgili şirketler, limanlar, sigorta şirketleri vb, eğer projeden vazgeçmezlerse onlara karşı 2017 yılında yürürlüğe giren ve "ABD karşıtlarına karşı yaptırımlara imkanı veren" yasayı kullanacağı tehdidinde bulundu.

Merkel, ABD'nin çok sadık dostu olarak bilinmesine rağmen, bu tehditleri protesto etti. Aynı zamanda Almanya Sanayiciler Federasyonu da "12 ülkenin 1.200 şirketinin yatırımlarını tehlikeye attığını" belirterek protestolarda bulundu. Alman iş çevrenin bir temsilcisi şunu ekledi: "ABD tehditler savurarak... kendi ekonomik çıkarlarını dayatıyor."

ABD'nin "Putin'in gazına" karşı yaptığı saldırılar, kendi gazlarını pazarlama amacını güdüyor. ABD şimdiden kendi gazını sıvıya dönüştürüp, "Özgürlük gazı" ismini takarak Avrupa'ya gönderip stoklamaya başladı.

Avrupa Birliği de yardıma çağrıldı ve nedenle 27 üye ortak karşılık verme kararı aldı. Ancak AB "birliği" içerisindeki bölünmüşlükler ve rekabetler göz bulundurulunca bundan ne sonuç alınabilir ki?

Trump AB'nin "küçük" üyelerinin, Rus gazından zarar göreceğini iddia ederek adeta onların savunucusu pozunu takınıyor. Şüphesiz bazı küçük, ekonomik olarak zayıf AB ülkeleri, ABD'nin bu tavrından yararlanarak onları istismar eden güçlü üyeler olan Fransa ve Almanya'dan biraz intikam almaya çalışıyor. Fransa, sesini fazla çıkarmıyor; Amerika kıtasında ve Rusya'daki Fransız enerji projelerini korumaya çalıştığından olmalı.

Kapitalist dünya işte böyle; emperyalist devletler müttefik olmalarına rağmen şiddetli çıkar kavgalarını sürdürüyor. Bu arada 1.200 km uzunluğunda ve şimdiden 10 milyar avrodan daha fazla maliyeti olan Kuzey Akım-2 belki hiç kullanılmayacak. Sadece Baltık denizini kirletecek. (LO, 7.08.2020)

Sınıf Mücadelesi'nin Sözü

Kapitalizm bunalım içindeki ekonomik sistem ve devrilmesi gereken bir düzendir - II

Kapitalistlerin her biri emekçilerin sömürsünü arttırıp ağırlaştırarak, çalışanların sayısını ve ücretleri azaltarak, üretim bantlarının hızını arttırarak, çalışma sürelerini uzatarak, fabrikaları bir bölgeden maliyetlerin daha az olduğu başka bir yere taşıyarak, ya da fabrikalara daha az ücretlerle çalışmaya hazır başka işçileri getirerek, bu gibi yöntemlerle kârın düşmesinden kaçmaya çalışır.

Bu yöntemler, kapitalizmin bütün bir tarihi boyunca uygulamaya kondu. Emekçiler bölümlerinde ya da atölyelerinde her zaman daha üretken olmaları için yapılan baskılar sonucunda bunu kaslarında, eklemlerinde hissediyorlar, yıllardır buna maruz kalıyorlar. Ancak sömürünün biyolojik sınırı var. Aynı zamanda emekçilerin kollektif direniş kapasitesiyle çatışıyor.

Kapitalistler kendi aralarında, artı değerın genel kazancından en büyük payı alabilmek için kıyasıya savaşıyor. Tekel olan en güçlüleri, kendilerine mal sağlayan şirketlere ve kendi alt şirketlerine yani taşeron firmalarına kendi koşullarını dayatıyor. En düşük maliyetle veya değerinin çok üzerinde satarak, daha geniş ölçekte üretim yapıyorlar.

Kapitalizmin tarihinde, tekeller arasında önemli anlaşmalar var. Mali spekülasyonlarla girişmek ortalama kâr oranının üzerinde

bir kâr elde etmek için başka bir olanaktır. Fiyatlar yükseldiği sürece ve çöküşten önce kendini piyasadan çekmeyi bilme koşuluyla işler. Böylece, ortalamanın üzerinde kâr oranını koruyan kapitalistler, bunu zayıf kapitalistlerin zararına gerçekleştirir.

Ortalama kâr oranını artırmanın tek yolu, sabit sermaye fazlalığını ortadan kaldırmaktır. Bu krizlerin işlevidir. Krizler, en az kârlı şirketleri ortadan kaldırarak, en az üretim yapan atölyelerin kapanmasını sağlayarak sermayeyi yok eder. Bu yıkım kâr oranını yükseltiyor. Kriz, en zayıf durumdaki kapitalistler için, ortadan yok olma anlamına geliyor. Diğerleri için rakiplerini düşük fiyatla satın alma fırsatıdır. En büyük olanlar, biraz daha büyür. Her krizde sermaye daha da yoğunlaşır.

Kâr oranındaki düşme ve kapitalist sınıfın bunu durdurmak için uygulamaya koydukları, kapitalist sistemin tarihinin ritmini oluşturuyor. Ekonomik krizlere, tekellerin oluşmasına ve yoğunlaşmasına, sömürgeciliğe, emperyalizme ve savaflara yol açar. Ekonominin finansallaşmasını sağlar.

Bütün bunlar, kapitalizmin normal işleyişidir, doğru politikayı bulduklarını ve sistemi gerektiği gibi işletebildiklerini iddia edenleri rahatsız etmiyor.

Kapitalizmin başlangıcında, yeni sanayide iş bulanlar, nadiren eski işlerini iflasla kaybedenlerdi. 2008'de

gerçekleşen son “yaratıcı” yıkım, dünya çapında on milyonlarca işçiyi işsiz, milyonlarca Amerikalıyı evsiz bıraktı, ekonomik açıdan gelişmiş bölgeleri çöllere dönüştürdü.

Krizler, kapitalist ekonomi açısından kâr oranındaki düşüşü durdurmak için periyodik bir araç olduğu oranda, toplum açısından ölçülemez bir insanlık felaketi, maddi kaynakların, malzemelerin kötü kullanımı, gereksiz yere harcanması anlamına geliyor. Kâr oranındaki düşüş, kendi başına, toplum için bir sorun değil. İnsanların, ihtiyaçlarını kollektif üretmek için giderek daha az zaman gerektiği anlamına geliyor; daha etkili ve verimli üretim araçları ve genel bir iş organizasyonu kullanarak yapılıyor. Bütün insanlığın bakımını sağlamak için gereken çalışma süresi, azalma eğilimi gösteriyor. Bu oldukça önemli ve büyük bir gelişme! Hatta komünist perspektifimizin, bakış açımızın temellerinden biri.

Ancak bunun gerçekten bir ilerleme olması için üretim araçlarının toplumun tümü tarafından kontrol edilmesi, akılcı ve planlı bir şekilde uygulamaya konması gerekiyor. Üretim araçları kapitalist sınıfa ait olduğu sürece, üretkenlik kazançları felakete dönüşecek.

“Toplumun en zengin % 1'i ile % 99'u arasındaki fark yıldan yıla daha da artması, sistemin, iyi yasalarla düzeltilebilecek bir bozukluğunun ürünü değildir. Reformistlerin iddia ettiği gibi,

ne “yeniden dağıtım, daha adaletli vergi politikası” ne de “farklı servet dağılımı” bu eğilimi önleyemez. Hatta bu, artı değeri üretenler, giderek daha fakirleşirken, küçük bir azınlık tarafından hortumladığı bir sistemin temelini oluşturuyor.

Sermaye, insan emeğinin yarattığı birikiminden kaynaklanıyor. O bütün üreticilerin ortak çalışmalarının ürünüdür. Verilsin ya da yerinde tüketilsin her nesne, üretilmek için, üretimin şu ya da bu aşamasında, bütün dünyaya dağılmış olan binlerce emekçinin birleşik çalışmasını içeriyor. Üretim sosyalleşiyor. Bu nedenle sermaye, kullanımına ortak olarak karar verilmesi gereken, bütün toplumun ortak malıdır.

Yeniden gözden geçirilmesi gereken zenginliğin paylaşımı, dağılımı değil, üretim araçlarının özel mülkiyetini ortadan kaldırılarak, üretimin örgütlenmesinin değiştirilmesi gerekiyor. Kapitalizm gelişerek bu devrimi gerçekleştirmek için gerekli silahı verdi. Zenginliğin üretimi ve dağıtımını zaten toplu olarak gerçekleştiriliyor.

Herkesin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yapılacakları örgütlemek için gerekli bütün elemanlar zaten hazır olarak var. Ekonominin temel sektörleri, sayım ve örgütleme araçlarına sahip olan büyük grupların elinde yoğunlaştı.

Bilgisayar, internet veya uydular gibi insanlığın bütününün ihtiyaçlarını belirlemek, kaynakların bilançosunu çıkarmak veya üretim kapasitelerini ölçmek için bütün teknik araçlar bugün halihazırda mevcut. Malların ulaşımını, taşınmasını ve dağıtımını sağlayan ağlar, tüm gezegeni sarıyor. Bir mal taşıyan

konteynır, GPS ile gerçek zamanlı olarak takip edilebiliyor.

Diğer taraftan, kapitalizmin gelişimi, burjuvazinin özel mülkiyetini kamulaştırıp ortadan kaldıracak, hatta bundan çok çıkarı bulunan bir sosyal sınıfı, hem sayısal hem de sosyal anlamda güçlendirdi. Bu sosyal sınıf proletarya, yani işçi, emekçiler sınıfı. Çünkü onlar, birlikte bütün zenginlikleri üretiyor, çünkü onlar düzenin bütün çarklarını işletiyor, çünkü üretim yerlerinde yoğunlar. Emekçiler, ekonominin bilinçli sosyalleşmesini gerçekleştirmek için burjuvazinin mülkünü kamulaştırıp özel mülkiyeti ortadan kaldırmaya yetenekli tek sosyal sınıf. Onların bu sosyal düzeni korumakta hiçbir çıkarları yok.

Kapitalist ekonominin derin krizi, sınıf mücadelesini şiddetlendiriyor. Emekçiler dışındaki diğer kesimler, büyük sermaye yasasına tabii. Küçük burjuvazinin çeşitli tabakaları, yaşam düzeylerinin giderek düştüğünü, sosyal düzeylerinin tehdit edildiğini görüyor.

Kriz durmayacak. Liberaller, küreselleşme yanlıları, isterse Avrupa Birliği’ne karşı çıkanlar veya korumacılık savunucuları, kim olursa olsun, iktidardaki siyasi yöneticiler, zenginlikleri, artı değer her zaman daha büyük bir kısmını ellerinde yoğunlaştıran, büyük kapitalistlerin küçük çekirdeğine doğru çekmek, aktarmak için emekçilerin haklarını ortadan kaldırmaya devam edecek.

Şu anda bir sonraki mali çöküşü hangi talihsiz kararın tetikleyeceği bilinmiyor ancak, bir öncekinden daha kötü olacağını kesin olarak biliyoruz. Devletlerin durdurmak için mühimmat bulup bulamayacakları hala belirsiz,

bilinmiyor. Bir ekonomistin 2008 krizi ve çöküşüyle ilgili olarak aptalca söylediği gibi, kapitalizm için şimdiye kadarki çöküşlerin hiç biri ölümcül olmadıysa da, hepsi toplum için gittikçe daha dramatik oluyor.

Bu çıkmazdan çıkmanın tek yolu olarak, işçi sınıfının ortak çıkarlarının bilinciyle ve tüm toplumun işleyişini sağlaması nedeniyle sahip olduğu hayallere sığmayacak büyüklükteki gücünün bilinciyle yeniden ilişki, bağ kurmak gerekiyor. Geçiş Programı döneminden itibaren, proletaryanın dijital ve sosyal ağırlığı arttı. Yüz milyonlarca emekçi, çalıştıkları şirketlerde, şehirlerde, ekonomik sektörlerde, sınırlarda, bütün malların üretimi ve dağıtımını tarafından aralarında bağlar kurulmuş olarak bir araya geldi. Onlar için eksik olan, ortak çıkarlarla aynı sınıfı, toplumu kapitalist sınıftan çok daha iyi bir biçimde yönetmeye yetenekli meşru bir sosyal sınıfı oluşturma bilinci.

Hangi ülkede, hangi önlemin, hangi alçaklığın, savunma mücadelesini veya en derin büyük isyanları tetikleyeceği bilinmiyor. Günlük sömürü ve krizin yoğunlaşması, bunu tetiklemekten geri kalmayacak. Ancak bu kolektif mücadelelerin bir sınıf bilincinin doğuşuna yol açması için; azami sayıdaki ülkede, deneyimli, zorluklara alışmış işçi militanları ortaya çıkarması için; mücadelelerin, emekçilerin, burjuvazi ile onun iktidarına karşı çıkmak ve karşı koymak üzere kararlı, politik güçlere dönüşümlerinde bir evre olması için sosyalist ve komünist işçi hareketinden miras edinilen “devrimci yöntemleri” anlamaya, diğer insanlara ve nesillere geçirmeye, yaymaya çalışmamız gerekiyor. (26.02.19)

Tarihten... Tarihten... Tarihten...

Ölümünün sekseninci yılında Troçki

“Günümüz benzeri gerici dönemler, işçi sınıfını öncüsünden yalıtıp dağıtmakla ve zayıflatmakla kalmaz, aynı zamanda politik düşüncüyü çoktan aşmış olduğu evrelerin gerisine savurarak, hareketin genel ideolojik düzeyinin düşmesine de neden olur” diyordu Troçki, Ağustos 1937 yılında yazdığı “Bolşevizm mi Stalinizm mi?” isimli makalesinde.

İşte böyle bir ortamda Troçki, devrime adanmış hayatının ilk evresinin ardından, hayatının ikinci evresi, Marksizm’in ideolojik gerilemesine karşı mücadeleyle geçti.

Troçki, politik mevziler korunamıyorsa ideolojik mevzilerin korunması gerektiğini söylüyordu çünkü “gelecek tarihsel yükseliş dalgasıyla birlikte yeni ve devasa bir sıçrayış yapabilmek için önceden hazırlanmak” gerektiğini biliyordu.

İşte bu nedenle, sürgünde geçen hayatını Rus devrimini ve yozlaşmasını açıklayan, Stalinizmin devrimci ideolojide yaptığı çarpıtmaları anlatan, İspanya’dan Çin’e, Almanya’ya, her devrimci kabarışa yol göstermeye çalışan yazılar yazdı. Rus Devrim Tarihi, İspanyol Devrimi, Çin

Üzerine, Faşizm ve Büyük Sermaye, Hayatım, İhanete Uğrayan Devrim, Lenin’den Sonra Üçüncü Enternasyolan, Stalin ve Stalinin Cinayetleri, Troçki’nin Türkçede çıkan kitaplarıdır.

Kuşkusuz en değerli çalışmalarından biri, Stalinizmi bahane edip Marksizmi mahkum etmek isteyenlere veya aynı bahaneyle Bolşevizme kara çalanlara karşı verdiği mücadeledir. Troçki, “kuşkusuz Stalinizm, Bolşevizmden türemiştir; ama bu sonuç mantıksal değil, diyalektik bir türeme olmuştur. Yani Bolşevizmin devrimci olumlaması değil, yadsımasıdır” diyerek, hem Stalinizmi açıklıyor hem de ne yapılması gerektiğini anlatıyordu.

Sovyetler Birliği’ndeki yazlaşmanın yine ancak Bolşevizmle açıklanabileceğini gösterdi. Lenin’in 1922 yılındaki parti kongresinde yaptığı konuşmada “Tarih her türden dönüşüme sahne olmuştur. İnanca, özveriye ve diğer kusursuz ahlaki özelliklere bel bağlamak, politikada ciddiyetle hiçbir biçimde bağdaşmaz. ... tarihin yazgısını belirleyen kitlelerdir. Parti, evrimin tek etkeni değildir ve geniş bir tarihsel ölçekte, belirleyici etken olamaz” demesini örnek

göstererek, Bolşeviklerin en başından beri yozlaşma tehlikesinden ve bürokrasiden haberdar olduklarını anlattı.

Sovyetler Birliği’nin yozlaşması ve ardından dağılması, kapitalizmin savunucularına “komünizm çöktü” naraları atmalarına vesile olmuştu. Üstelik bu şimdiki kuşak tarafından ilk kez yaşansa da geçmişte de benzerleri olmuştu. İşte bu ortamda, çökenin komünizm olmadığı anlatan sadece onun açıklamalarıydı. Bu, sorunu “Stalin ile Troçki” arasındaki kişisel iktidar mücadelelerine indirgeyip çarpıtmak isteyenlere de cevaptı.

Bolşevik partinin taşıyıcı olduğu Marksist geleneklerin, Stalinizm tarafından çarpıtılıp bozulduğu, gelecek kuşaklara aktarılmadığı bir ortamda, bunu sağlamak için bir örgüte ihtiyaç olduğunu çok iyi biliyordu. Bu nedenle IV. Enternasyonal’in kurulması için tüm gücüyle çalıştı. Troçki’nin çalışmaları, tüm diğer komünist önderler gibi gelecek mücadelelerin ve kuşakların ihtiyaçlarını gözetiyor. Gerekli olan bu birikimden yararlanmayı bilmektir. (*Geçmiş sayımızdan derlenmiştir*)

Sınıf Mücadelesi Yayınları - BM ICLC - London WC1N 3XX – Fiyatı: 1 TL / 50 p - 1 Euro

İnternet Adresi: <http://www.union-communiste.org> – <http://www.sinifmucadelesi.net>

E-mail: contact@union-communiste.org

Altı aylık (6 sayı) abone fiyatı: 6 TL/ 3 Pound. Bir yıllık (12 sayı) abone fiyatı: 10 TL/ 5 Pound.